



Euroopa Maaelu Arengu  
Põllumajandusfond:  
Euroopa investeeringud  
maapiirkondadesse



PÕHJA-HARJU  
KOOSTÖÖKOGU

Jõelähtme - Viimsi - Rae



# Põhja-Harju Koostöökogu Leader-programmi taotlusvooru infopäev 01.02.2022, Kostiveres

# Päevakava

---

- ❖ Sissejuhatus ja ajakava
- ❖ Põhja-Harju Koostöökogu LEADER meetmed 2022. aastal
- ❖ Hinnapakumused, tegevuse elluviimine, toetuse väljamaksmine
- ❖ Nõuded projektitoetuse taotlejale
- ❖ Vajalikud dokumendid, olulised lingid

# Üleminekuperiood

Tulenevalt Eesti maaelu arengukava 2014–2020 (MAK) pikendamisest jätkub Leader-meetme rakendamine vana perioodi strateegia alusel kuni aastani 2024.

24.05.2021 jõustus LEADER määruse muudatus, millega määrati üleminekuperioodi rahad (2022-2024)

Põhja-Harju Koostöökogus kuulub üleminekuperioodiks jaotamisele 692 804 eurot + taasterahastusvahendid

# 2022 taotlusvooru eelarve

Taotlusvoor on avatud kõikide meetmete raames

- **Meede 1: Kohaliku ettevõtluse arendamine**  
42% ehk 290 977,68 eurot
- **Meede 2: Kogukondade aktiveerimine ja sidusus**  
10% ehk 69 280,40 eurot
- **Meede 3: Elukeskkonna väärtustamine**  
48% ehk 332 545,92 eurot
- **Meede 5: COVID-19 mõjude vähendamine**  
taasterahastusvahendite jääk 59 446,49 eurot

# Taotluste menetlemise ajakava

- 01.02.2022 – infopäev Kostivere mõisas
- 21.–28.02 – taotlusvoor avatud e-PRIA-s
- 01.–21.03 – taotluste tehniline kontroll
- 28.03.–18.04 – taotluste hindamine
- 22.04 – üldkoosolek, taotlusvoorude paremusjärjestuse kinnitamine
- 28.–29.04 – PHKK esitab taotlused PRIA-sse
- 30.04 – võib alustada abikõlblike tegevustega (omal riisikol)

# Toetuse määr ja suurus

## **Abikõlblike kulude maksumusest antakse**

- MTÜ-le, SA-le ja KOV-ile kuni 90%
- Ettevõtjale kuni 60% (mikroettevõtjale 60%, väikeettevõtjale kuni 20%)
- Taristuinvesteeringu korral on toetuse määr kuni 60%
- Õppereiside toetus 60%
- Mootorsõiduki ja maastikusõiduki soetamisel 30%

# Taotluste esitamine

- Kõik LEADER-meetme projektitoetuse taotlused ja vajalikud lisadokumendid esitatakse e-PRIA kaudu (taotluste esitamise [juhend](#); lisadokumentide [vormid](#))
- Kui taotleja ei ole PRIA klient, siis tuleb enne taotluse esitamist ennast kliendiks registreerida läbi e-PRIA
- Avaldust ei saa eeltäita, vormid avanevad täpselt taotlusvooru ajaks
- PHKK teeb tehnilise kontrolli pärast taotlusvooru sulgumist ja puuduste korral teeb taotlejale järelpärimise, millele annab vastamise ajaks 3-5 tööpäeva
- Taotleja ei või toetatava tegevuse/investeeringu tegemist alustada varem, ega dokumendid selle kohta ei või olla varasemad, kui PHKK poolt projektitaotluse PRIA-le esitamise päevale järgneval päeval (§27 lg4)

# Abikõlblik, Mitteabikõlblik,

- Käibemaksukohuslase puhul moodustab abikõlbliku maksumuse käibemaksuta summa
- Mitte käibemaksukohuslase puhul aga käibemaksuga summa
- Abikõlblikud kulud projektitoetuse taotlemise korral § 30
- Mitteabikõlblikud kulud projektitoetuse taotlemise korral (sularahamaksed, intresside tasumine, sõiduauto soetamine, maa ostmine, üldkulud jne) § 31



# Meetmete tutvustus

Meede 1

Meede 2

Meede 3

## **Nõuded taotlejale ja toetuse saajale:**

- Taotleja peab olema tegutsenud vähemalt 6 kuud enne taotluse esitamist
- Taotleja võib olla tegevusgrupi piirkonnast väljastpoolt, kui tegevus viiakse ellu tegevuspiirkonna elanike huvides, tegevuspiirkonnas teenust pakkuvalt või investering teostatakse PHKK piirkonnas
- Taotleja esitab ühe projekti taotlusvooru kohta
- Projekti elluviimise aeg 2 aastat alates PRIA otsuse saamisest. Ühisprojektil (meede 2) kuni 4 aastat.

# Meede 5 (COVID-meede)

## **Nõuded taotlejale ja toetuse saajale:**

- Taotleja peab olema tegutsenud vähemalt alates 01.01.2019.
- Taotleja peab olema registreeritud PHKK piirkonnas. Investeeringu objekt asub ja/või tegevus leiab aset PHKK piirkonnas, va õppereisid.
- Taotleja saab esitada ühe taotluse taotlusvoorus
- Projekti elluviimise aeg on 1 aasta PRIA otsuse saamisest

## **Esitatavad lisadokumendid:**

- Taotleja esitab Põhja-Harju Koostöökogu vormil projekti kirjelduse
- 2019. ja 2020. aasta majandusaasta aruanded
- 2019., 2020. ja 2021. aasta käibe kokkuvõtte kuude lõikes

# Meede 1 (meetmeleht)

## Kohaliku ettevõtluse arendamine

**Eesmärk:** Piirkonnas on mitmekesised kohapealsed teenused ja tooted ning vaba aja veetmise võimalused

**Toetatavad valdkonnad:** 1) Uute ja olemasolevate kohalike teenuste arendamine; 2) Turismi arendamine; 3) Kohaliku väiketootmise arendamine

### **Abikõlblikud tegevused (§ 30):**

- Investeeringud ehitistisse, taristusse, sisustusse ja seadmetesse
- Investeeringuga seotud järelevalvetegevused (omanikujärelevalve, muinsuskaitsejärelevalve)
- Investeeringuprojektiga otseselt seotud nn pehmete tegevuste teostamine (koolitused, turundustegevused jms)
- Projekteerimine juhul, kui on ehituse osa (alates põhiprojektist)

## Meede 1: Kohaliku ettevõtluse arendamine

### Taotlejad:

- Mikroettevõtted
- Väikeettevõtted
- Kolmanda sektori organisatsioonid (MTÜd, SA-d)

**Toetusmäär:** max 65 000 eurot; min 2 000 eurot

- Mikroettevõtted, kolmanda sektori organisatsioonid kuni 60%
- Väikeettevõtted 20%

Projektitoetuse maksimaalne suurus ühe taotluse kohta on 200 000 eurot (§34 lõige 11).

## Meede 1: Kohaliku ettevõtluse arendamine

### Nõutavad lisadokumendid taotluse esitamisel (§ 37)

- PHKK vormil projektikirjeldus (sh äriplaani osad, kui projekti toetus ületab 30 000 eurot) (vorm leitav PHKK kodulehelt [Abiks taotlejale](#))
- Dokument, mis tõendab, et **maa**, millele planeeritakse ehitada, kavandata ehitist, mida ehitatakse või kuhu seade paigaldatakse, või mootorsõiduk, kuhu seade paigaldatakse, **kuulub taotleja omandisse** või on antud taotlejale õiguslikul alusel **kasutamiseks vähemalt kolmeks aastaks (ettevõtja puhul)** arvates PRIA poolt viimase toetusosa väljamaksmisest, ning **viieks aastaks (MTÜ, SA, KOV puhul)** arvates PRIA poolt viimase toetusosa väljamaksmisest (§ 37 lg 4 p 11).
- Väljavõte ehitusprojekti joonistest koos ehitusprojekti seletuskirjaga juhul, kui need on nõutavad ehitusseadustiku kohaselt ja kui ei taotleta toetust ehitusprojekti koostamiseks (§ 37 lg 4 p 13).

# Meede 1: Kohaliku ettevõtluse arendamine

## Nõutavad lisadokumendid kulu deklareerimisel (§ 43)

- ▶ Projektitoetuse väljamaksmiseks esitab projektitoetuse saaja pärast tegevuse elluviimist või investeeringu täielikku või osadena tegemist ja selle eest täielikult või osaliselt tasumist PRIAle elektrooniliselt PRIA e-keskkonna kaudu maksetaotluse koos vajalike dokumentidega (vt § 43)
- ▶ **Koos esimese maksetaotlusega peab projektitoetuse saaja esitama hinnapakkumused.** Hinnapakkumus peab olema koos toetuse saaja väljastatud tehniliste tingimuste loeteluga, mis osutavad tehnilisele spetsifikatsioonile (pakkumiskutse). Kasutatud masina või seadme ostmisel peab esitama hinnapakkumuse, millel kajastub uue samalaadse masina või seadme hind.
- ▶ Ehituslike tegevuste hinnapakkumused peavad olema esitatud PRIA poolt kinnitatud hinnapakkumise vormil. Hinnapakkumustele esitatavate nõudmiste kohta loe rohkem § 43.
- ▶ Tutvu juba enne taotluse esitamist, milliseid dokumente on kulu deklareerimisel vajalik esitada, et teaksid vajalikud dokumendid varakult kokku koguda! Hoia alles KÕIK dokumendid (nt ehitustööde puhul kaetud tööde päevik), sest PRIA-l on õigus neid alati kontrollida.

# Meede 1: Kohaliku ettevõtluse arendamine

## Teadmiseks!

- **Uue hoone** püstitamiseks, peab kavandatava hoone alune maa olema projektitoetuse taotleja omandis või on selle alusele maale projektitoetuse taotleja kasuks seatud hoonestusõigus vähemalt **kolmeks järgnevas aastaks (ettevõtja puhul) arvates PRIA poolt viimase toetusosa väljamaksmisest** või **viieks** järgnevas aastaks kui taotleja on **MTÜ, SA või KOV** (§28 lg 2 punkt 2)
- Vajalikud vastavad lepingud!
- Selline **ehitustegevus**, mis **ei võimalda** pärast selle elluviimist **ehitist sihipäraselt kasutada** (projekti eesmärkidele vastavalt) **EI OLE LUBATUD!** Samuti ei ole lubatud ehitusmaterjali ostmise kulud ilma ehitustegevuseta (§31 lg1 p22)
- **Toetus ehitamiseks võib sisaldada ka**
  - kuni 3% ehitustööde ABIKÕLBULIKUST maksumusest omanikujärelevalve ja muinsuskaitsejärelevalve tegemiseks (§ 30 lg 1)
  - kuni 10% ehitustööde ABIKÕLBULIKUST maksumusest projekteerimistöödeks (§ 30 lg 1)

## Meede 2 (meetmeleht)

# Kogukondade aktiviseerimine ja sidusus

**Eesmärk:** Piirkonnas on aktiivne ja ühtehoidev kogukond

**Toetatavad valdkonnad:** 1) Tegevused, mis on seotud traditsioonide taastamise, loomise, kujundamise ja/või juurutamisega  
2) Ühiste sündmuste ja tegevuste korraldamine

### **Abikõlblikud tegevused (§ 30):**

- Kohaliku ajaloo-, kultuuri,- keskkonna- vms teemaliste sündmuste korraldamine, vastavatel sündmustel osalemine
- Kohaliku ajaloo-, pärand- ja pärimuskultuuri,- elu- ja looduskeskkonnaga seotud uurimustööde teostamine
- Õppereiside, koolituste, õppeprogrammide ettevalmistamine ja läbiviimine
- Koostöövõrgustike arendamine
- Info ja teabematerjali koostamine ja publitseerimine
- Tegevuste ja sündmuste elluviimiseks otseselt vajalike vahendite ja inventari soetamine



## Meede 2: Kogukondade aktiviseerimine ja sidusus

NB! 2. meetme projektid on nn pehmed projektid ehk ühisprojektid (vähemalt kaks organisatsiooni)

### Taotlejad:

- Kolmanda sektori organisatsioonid (MTÜ-d, SA-d)
- Kohalikud omavalitsused
- Mikroettevõtted
- Põhja-Harju Koostöökogu

**Toetusmäär:** max 20 000 eurot; min 2 000 eurot

- MTÜ-d, SA-d ja KOV-id kuni 90%
- Õppereisid kuni 60%
- Mikroettevõtted kuni 60%

## Meede 2: Kogukondade aktiviseerimine ja sidusus

### Nõutavad lisadokumendid taotluse esitamisel (§ 37)

- Projektkirjeldus PHKK vormil (vorm leitav PHKK kodulehelt [Abiks taotlejale](#))
- Ühiste kavatsuste kokkulepe, kui taotletakse toetust ühisprojekti elluviimiseks (kokkuleppe vorm on leitav [PRIA lehelt](#))
- Projektijuhi CV, kui taotletakse toetust projektijuhtimise kulude kohta.

### Nõutavad lisadokumendid kulu deklareerimisel (§ 43)

- Koolituse, seminari, teabepäeva või muu samalaadse ürituse puhul, mis on ellu viidud ühis-, teadmussiirde projekti raames, päevakava ja osavõtjate nimekiri.

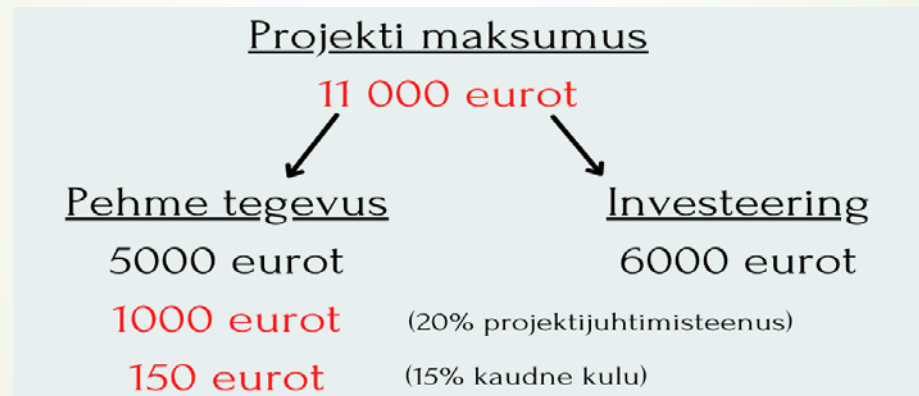
# Ühisprojekt

- Taotlejal peab olema vähemalt üks partner - füüsilisest isikust ettevõtja või juriidiline isik (§28 lg 3 p2)
- Ühisprojekti tegevused viiakse ellu 1-4 aastase tegevuskava alusel, aga mitte hiljem kui 31.12.2024
- Tegevuste elluviimise ajakava tuleb esitada vähemalt kuu või kvartali täpsusega.
- Tuleb esitada ühisprojekti osalevate partnerite ühiste kavatsuste kokkulepe (§ 37 lg 4 p 10)
- Ühisprojekti toetus makstakse välja toetuse taotlejale (§31 lg 1 p21)
- Ühisprojekti osalev partner ei saa esitada arveid PRIA-le toetuse väljamaksmiseks
- Ühisprojekti partner võib olla hinnapakkuja

# Ühisprojekt – personalikulu

Abikõlblik on ühisprojekti ja teadmussiirde projekti elluviimisega seotud projektijuhtimisteenus, mille maksumus ei ületa 20% (arvestatakse ainult pehmete tegevuste maksumuse pealt)

- Projektijuhi brutotunnitasu maksimum on 10 eurot (§31 lg 1 p 17).
- Personalikulule võib juurde taotleda kaudset kulu 15% (§32) (arvestatakse projektijuhtimisteenuse maksumuse 20% pealt)



- **TOETUST EI SAA**, kui tegemist on KOV-i või riigiasutuse või hallatava asutuse ametniku/töötajaga, kellele on projektiga sarnased tööülesanded (§31 lg1 p9)
- NB! Kaudsete kulude hüvitamise korral toetuse väljamaksmisel abikõlbliku kaudse kulu tegelikku maksumust ja tasumist ei tõendata ega kontrollita, st kuludokumente pole vaja esitada. Aga peab arvestama, et PRIA-l on igal hetkel õigus neid küsida, seega kindlasti tuleks ka kõik kaudse kulu dokumendid säilitada.

# Meede 3 (meetmeleht)

## Elukeskkonna väärtustamine

**Eesmärk:** Piirkonnas on väärtustatud, hästi korraldatud ja kvaliteetne elukeskkond

**Toetatavad valdkonnad:** 1) Piirkonna eripära säilitamine ja arendamine;  
2) Avalikuks kasutuseks suunatud vaba aja taristu arendamine;  
3) Piirkonna turvalisuse suurendamine

### Abikõlblikud tegevused (§ 30):

- Investeeringud ehitistisse, taristusse, sisustusse, seadmetesse, varustusse, inventari ja vahenditesse
- Investeeringuga seotud järelevalvetegevused (omanikujärelevalve, muinsuskaitsejärelevalve)
- Investeeringuprojektiga otseselt seotud nn pehmete tegevuste teostamine (koolitused, turundustegevused jms)
- Piirkonna jaoks oluliste suuremahuliste (investeeringu toetus üle 50 000 euro) kolmanda meetme projektide (eelistatult ühisprojektide) ning eelmisel perioodil ettevalmistatud projektide rahastamine läbi mitme taotlusvooru on võimalik, kui taotluses on esitatud kogu projekti detailne kirjeldus, etapid ning rahastamisallikad

## Meede 3: Elukeskkonna väärtustamine

### Taotlejad:

- Kolmanda sektori organisatsioonid (MTÜ-d, SA-d)
- KOV-id
- Mikroettevõtted

**Toetus määr:** max 65 000 eurot; min 2 000 eurot

- Investeeringutel taristusse on toetuse määr kuni 60%
- Mikroettevõtjatele kuni 60%
- Toetus kasumit mitte taotlevatele projektidele ning uue põlvkonna elektroonilise side juurdepääsuvõrgu rajamiseks on kuni 90% (§ 34)

## Meede 3: Elukeskkonna väärtustamine

### Nõutavad lisadokumendid taotluse esitamisel (§ 37)

- Projektkirjeldus PHKK vormil (vorm leitav PHKK kodulehelt [Abiks taotlejale](#))
- Dokument, mis tõendab, et **maa**, millele planeeritakse ehitada, kavandatav ehitis, mida ehitatakse või kuhu seade paigaldatakse, või mootorsõiduk, kuhu seade paigaldatakse, **kuulub taotleja omandisse** või on antud taotlejale õiguslikul alusel **kasutamiseks vähemalt kolmeks aastaks (ettevõtja puhul)** arvates PRIA poolt viimase toetusosa väljamaksmisest, ning **viieks aastaks (MTÜ, SA, KOV puhul)** arvates PRIA poolt viimase toetusosa väljamaksmisest (§ 37 lg 4 p 11).
- Väljavõte ehitusprojekti joonistest koos ehitusprojekti seletuskirjaga juhul, kui need on nõutavad ehitusseadustiku kohaselt ja kui ei taotleta toetust ehitusprojekti koostamiseks (§ 37 lg 4 p 13)

## Meede 3: Elukeskkonna väärtustamine

### Nõutavad lisadokumendid kulu deklareerimisel (§ 43)

- ▶ Projektitoetuse väljamaksmiseks esitab projektitoetuse saaja pärast tegevuse elluviimist või investeeringu täielikku või osadena tegemist ja selle eest täielikult või osaliselt tasumist PRIAle elektrooniliselt PRIA e-keskkonna kaudu maksetaotluse koos vajalike dokumentidega (vt § 43)
- ▶ **Koos esimese maksetaotlusega peab projektitoetuse saaja esitama hinnapakkumused.** Hinnapakkumus peab olema koos toetuse saaja väljastatud tehniliste tingimuste loeteluga, mis osutavad tehnilisele spetsifikatsioonile (pakkumiskutse). Kasutatud masina või seadme ostmisel peab esitama hinnapakkumuse, millel kajastub uue samalaadse masina või seadme hind.
- ▶ Ehituslike tegevuste hinnapakkumised peavad olema esitatud PRIA poolt kinnitatud hinnapakkumise vormil. Hinnapakkumustele esitatavate nõudmiste kohta loe rohkem § 43.
- ▶ Tutvu juba enne taotluse esitamist, milliseid dokumente on kulu deklareerimisel vajalik esitada, et teaksid vajalikud dokumendid varakult kokku koguda! Hoida alles KÕIK dokumendid (nt ehitustööde puhul kaetud tööde päevik), sest PRIA-l on õigus neid alati kontrollida.



VKE – väike- ja keskmise suurusega ettevõtja  
(Tabel: [www.pria.ee/sites/default/files/2020-02/VKE.pdf](http://www.pria.ee/sites/default/files/2020-02/VKE.pdf))

<b>VKEde künnised</b>	
Mikro- ettevõte	Töötajad: < 10
	Käive: ≤ 2 miljonit eurot
	Bilanss: ≤ 2 miljonit eurot
Väike- ettevõte	Töötajad: < 50
	Käive: ≤ 10 miljonit eurot
	Bilanss: ≤ 10 miljonit eurot
Keskmise suurusega ettevõte	Töötajad: < 250
	Käive: ≤ 50 miljonit eurot
	Bilanss: ≤ 43 miljonit eurot

## Meede 5 (meetmeleht)

### COVID-19 mõjude vähendamine

**Eesmärk:** 1) Piirkonnas on vähendatud COVID-19 põhjustatud negatiivseid mõjusid kohaliku ettevõtja ja teenuste pakkuja tegevusele ning kaasa aidatud COVID-19 põhjustatud kriisi mõjuga toime tulemisele 2) Ettevõtjad ja teenuste pakkujad on jätkusuutlikud.

**Toetatavad valdkonnad:** 1) Olemasolevate kohalike teenuste arendamine; 2) Turismi arendamine; 3) Kohaliku väiketootmise arendamine; 4) Piirkonna eripära säilitamine ja arendamine; 5) Tegevused, mis on seotud traditsioonide taastamisega.

#### **Abikõlblikud tegevused :**

- Investeeringud ehitistesse, sisustusse, seadmetesse, varustusse, inventari ja vahenditesse, digilahendused (investeering)
- **ÜHISPROJEKTINA:** Investeeringuprojektiga otseselt seotud nn pehmete tegevuste teostamine (koolitused, turundustegevused jms)
- **ÜHISPROJEKTINA:** Tegevuste ja sündmuste elluviimine/tegevustega otseselt vajalike vahendite ja inventari soetamine

# Meede 5: COVID-19 mõjude vähendamine

## Taotlejad:

- Mikroettevõtted
- Kolmanda sektori organisatsioonid (MTÜ-d, SA-d)
- Põhja-Harju Koostöökogu

**Toetusmäär:** max 8000 eurot; min 2000 eurot

- Õppereisid kuni 60%
- Mikroettevõtted kuni 60%
- Mittetulundusühingud, sihtasutused kuni 90%

# Meede 5: COVID-19 mõjude vähendamine

## Nõutavad lisadokumendid taotluse esitamisel (§ 37)

- Projektkirjeldus PHKK vormil (vorm leitav PHKK kodulehelt [Abiks taotlejale](#))
- 2019. ja 2020. aasta majandusaasta aruanded
- 2019, 2020 ja 2021. aasta käibe kokkuvõtte kuude lõikes.

## Nõutavad lisadokumendid kulu deklareerimisel (§ 43)

## Projektitoetuse saaja on kohustatud (§ 42 p 7 lg-d 4-8)

- Eristama selgelt oma raamatupidamises projektitoetuse kasutamisega seotud kulud ning neid kajastavad kulu- ja maksedokumentid muudest kulu- ja maksedokumentidest;
- Võimaldama teostada projektitoetuse sihipärase ja tähtaegse kasutamise üle järelevalvet ja teha muid toetuse saamisega seotud kontrole ning osutama selleks igakülgset abi, sealhulgas võimaldama viibida projektitoetuse saaja kinnisasjal, ehitises ja ruumis ning läbi vaadata dokumente ja toetuse abil ostetud vara kohapeal;
- Teavitama PRIAt viivitamata kirjalikult käibemaksukohustuslaseks registreerimisest käibemaksuseaduse § 20 alusel kuni viie aasta jooksul arvates PRIA poolt viimase toetusosa väljamaksmisest, kui projektitoetuse saaja on saanud toetust käibemaksu kohta;
- Esitama projektitoetuse kasutamisega seotud seireks vajalikku teavet kohaliku tegevusgrupi või PRIA nõudmisel;
- Vastama strateegia meetmes nimetatud nõuetele ning riigiabi reeglitest tulenevatele nõuetele;

# Mitterahaline omafinantseering § 35

- Projektitoetuse taotleja mitterahaline omafinantseering (**vaid MTÜ või SA puhul**) on **võimalik vaid ühisprojektide** puhul.
- Mitterahaline omafinantseering on tegevuse elluviimiseks või investeeringu tegemiseks vajalik projektitoetuse taotleja tehtud vabatahtlik tasustamata töö.
- Mitterahaline omafinantseering võib moodustada kuni 9% mitterahalise omafinantseeringuga seotud toetatava tegevuse või investeeringu abikõlblikest kuludest.
- Vabatahtliku tasustamata töö tegemise korral on vabatahtliku tasustamata töö tegija tunnitasu määr **kuni 4 eurot** (masinat, seadet või mootorsõidukit kasutades kuni **8 eurot**).
- Vabatahtliku tasustamata töö tegemise tõendamiseks peab töö tegija ja projektitoetuse taotleja pidama allkirjastatud päevikut, milles kajastatakse töö kirjeldus, tehtud töö maht, töö tegemise aeg, tehtava töö ühiku hind, töö tegijad, töö tegemiseks kulunud aeg ja vajaduse korral andmed vabatahtliku tasustamata töö tegemisel kasutatud masina, seadme või mootorsõiduki kohta (§ 42, lg 7 p 3 (päeviku vorm PRIA lehel olemas)).

## Hinnapakkumused § 33

- LEADER-määruse kohaselt ei nõuta **projektitoetuse taotluse esitamisel võrdlevaid hinnapakkumisi. Hinnapakkumused tuleb võtta enne reaalseid kulutuste tegemist** ja esitada PRIAle koos maksetaotlusega
- Hinnapakkumused tuleb kindlasti võtta! Loe §33
- Taotluse esitamisel on kindlasti soovitatav esitada vähemalt üks hinnapakkumine, see on oluline projekti hindamise seisukohalt. Tegevuse/investeeringu maksumust tuleb põhjendada PHKK projektikirjelduse vormil (seotud § 30 lg 5)

# Hinnapakumused §33

- Pakkumuskuutse vormistamine kolme võrdleva pakkumuse puhul: kõik peavad saama ühesuguse pakkumuskuutse (kulude deklareerimisel on PRIA-le vajalik esitada äraakiri hinnapakkujale saadetud hinnapäringust või tehniliste tingimuste loetelust ehk pakkumuskuutsest)
- Taotleja isikuga seotud ettevõtte ei tohi hinnapakumust teha kui investeering või tegevus ületab 1000 eurot (km-ta) (§33, lg 5)
- Seotud isikutega võib tehinguid teha kuni 1000 euro (ilma km-ta) piires
- Ehituslike tegevuste hinnapakumised peavad olema esitatud PRIA poolt kinnitatud hinnapakumise vormil (leitav PRIA [kodulehelt](#))
- Väljavalitud hinnapakumus peab olema objektiivselt põhjendatud (§33, lg 4)



# Hinnapakkumused § 33

## Kirjalikult taasesitatavas vormis

Investeering või tegevus  
üle 5000 euro  
(ilma käibemaksuta)

- Saadud vähemalt 3 võrreldavat hinnapakkumust
- Saadud hinnapakkumuses olevad tehnilised tingimused vastavad toetuse saaja hinnapäringus olevale tehnilisele spetsifikatsioonile

Investeering või tegevus  
1000-5000 eurot  
(ilma käibemaksuta)

- Saadud vähemalt 1 hinnapakkumus
- Saadud hinnapakkumuses olevad tehnilised tingimused vastavad toetuse saaja hinnapäringus olevale tehnilisele spetsifikatsioonile.

Asjaomases valdkonnas on  
ainult üks teenuse osutaja,  
töö pakkuja või kauba  
müüja

- Saadud 1 hinnapakkumus
- Saadud hinnapakkumuses olevad tehnilised tingimused vastavad toetuse saaja hinnapäringus olevale tehnilisele spetsifikatsioonile

Kulutus kuni 1000 eurot

- Hinnapakkumust ei ole vaja

# Hinnapakumused - Riigihanked

- ▶ Projektitoetuse taotleja peab järgima riigihangete seadust, kui ta on hankija riigihangete seaduse tähenduses
- ▶ Juhised hankija määratlemiseks

## Hankija definitsioon (RHS § 5)

- ▶ **Avaliku sektori hankija on:**

- 1) riik või riigiasutus;

- 2) kohaliku omavalitsuse üksus, kohaliku omavalitsuse asutus või kohaliku omavalitsuse üksuste ühendus;

- 3) muu avalik-õiguslik juriidiline isik või avalik-õigusliku juriidilise isiku asutus;

- 4) SA, mille üheks asutajaks on riik või mille asutajatest rohkem kui pool on punktis 2 või 3 nimetatud hankijad või mille nõukogu liikmetest rohkem kui poole määravad punktides 1–3 nimetatud hankijad;

- ▶ **Eraõiguslik juriidiline isik**, mida põhiliselt rahastavad või mille juhtimis- või järelevalveorgani liikmetest rohkem kui poole määravad või mille juhtimist muul viisil kontrollivad koos või eraldi käesoleva lõike punktides 1–3 nimetatud hankijad või mõne muu Euroopa Majanduspiirkonna lepinguriigi vastavad isikud ja mis on asutatud eesmärgiga täita põhi- või kõrvaltegevusena ülesannet avalikes huvides, millel ei ole tööstuslikku ega ärilist iseloomu

# JÄLGI RIIGIHANGETE SEADUST!

## § 14. Piirmäärad

Lihthanke piirmäär on:

- 1) asjade või teenuste hankelepingu korral **30 000 eurot**;
- 2) ehitustööde hankelepingu, teenuste kontsessioonilepingu, kaitse- ja julgeolekuvaldkonna asjade või teenuste, va lihtsustatud korras tellitavate teenuste hankelepingu, ning võrgustikusektori hankija sõlmitava asjade või teenuste hankelepingu korral **60 000 eurot**;
- 3) kaitse- ja julgeolekuvaldkonna ehitustööde hankelepingu ning võrgustikusektori hankija sõlmitava ehitustööde hankelepingu korral **300 000 eurot**.

Riigihanke piirmäär on :

1. Asjade ja teenuste hankelepingu korral **60 000 eurot**
2. Ehitustööde hankelepingu korral **150 000 eurot**

**Nimetatud hange peab minema üles riigihangete registrisse.**

# Hankija määratlemine PRIA menetluses

1. Kas taotleja tegevus põhi- või kõrvaltegevusena on avalikes huvides?

- Kas taotlejale on õigusaktiga pandud kohustus avalikes huvides tegutseda? (nt seadused, valitsuse, KOV-i määrused)
- Kas taotlejale on pandud lepinguga kohustus pakkuda avalikes huvides teenust? (nt leping, millega KOV volitab MTÜ-d korraldama kultuuritööd KOV-i piirkonnas)

**Kui on ilmselge, et taotleja ei tegele põhi- või kõrvaltegevusena avalikes huvides, ei ole tegemist hankijaks olemisega.**

# Hankija määratlemine PRIA menetluses

**2. Kui taotleja tegutseb avalikes huvides, siis kas tegevusel, mida tehti avalikes huvides ülesande täitmiseks, puudub tööstuslik või äriine iseloom? (seda peab hindama taotleja ise)**

- Kui antud tegevusel on äriine või tööstuslik iseloom, ei ole tegemist hankijaga
- Kui antud tegevusel puudub äriine või tööstuslik iseloom, tuleb kontrollida taotleja avalikest vahenditest saadavat prognoositavat tulu detailandmete sammus sisestatud andmete alusel.
- Selleks, et tegemist oleks hankijaga, peab taotleja saama vähemalt poole oma majandusaasta tulust avalikest vahenditest. See tähendab, et juhul, kui aastane avalikest vahenditest saadav prognoositav tulu on enam kui 50% kogu tulu prognoosist, on tegemist hankijaga (hinnatakse selle konkreetse majandusaasta tulu, millal tegevuste elluviimisega alustatakse)
- Avalikest vahenditest saadavaks tuluks loetakse riigiasutuste, kohalike omavalitsuste poolt antud toetusi (sh sihtotstarbelisi toetusi). Siia hulka ei loeta nt aga lepingulisi tasusid ja annetusi.
- NB! Kui tegemist on etapiviisilise ehitamisega ja taotleja on hankija, siis peab arvestama, et iga projekti osa kohta tuleb valida hankemenetluse liik vastavalt projekti kogumaksumusele arvestades riigihangete seaduses § 14 toodud piirmäärasid.

Näiteks kui kogu ehitusprojekti maksumus ületab 150 000 eurot, siis tuleb iga osa kohta korraldada avatud hankemenetlus.

# Hankija määratlemine PRIA menetluses

**3. Kas taotleja juhtimis- või järelevalveorganite liikmetest enam kui poole määravad riik või riigiasutus, KOV-i üksus, KOV-i asutus või KOV-i üksuste ühendus või muu avalik- õiguslik juriidiline isik või avalik-õigusliku juriidilise isiku asutus?**

Seda saab kontrollida äriregistrile esitatud põhikirjast või PRIA-le esitatud juhatuse liikmete nimekirjast. Kui olemasolevate andmete põhjal ei ole selge, kelle poolt on nt juhatuse liikmed määratavad, teeb menetleja taotlejale järelepärimise ning palub esitada nimekiri juhtimis- või järelevalve organi liikmetest ja märkida juurde, kelle poolt on nad määratud. **Kui antud eeldus on täidetud, on tegemist hankijaga.**

**4. Kas taotleja juhtimist kontrollivad muul viisil riik või riigiasutus, KOV-i üksus, KOV-i asutus või KOV-i ühendus või muu avalik- õiguslik juriidiline isik või avalik-õigusliku juriidilise isiku asutus?**

Seda hindab menetleja taotleja poolt esitatud andmeid mõistlikult vaadeldes. Kui menetleja hinnangul on antud eeldus täidetud, on tegemist hankijaga. Kui antud eeldus täidetud ei ole, siis ei saa toetuse saaja näol tegemist olla hankijaga.

# Tegevuse elluviimine – investeeringu tegemine §42

- Toetuse saaja viib tegevuse ellu või teeb investeeringu ja esitab PRIA-le läbi e-PRIA seda tõendavad dokumendid kuni 4 osas ühe projektitaotluse kohta kuni 2 aasta jooksul arvates PRIA poolt projektitaotluse rahuldamise otsuse tegemisest, kuid hiljemalt **31.12.2024**.
- Ühisprojekti korral tehakse tegevus ja esitatakse dokumendid kalendriaastas kuni 4 osas kuni 4 aasta jooksul, arvates PRIA poolt projektitaotluse rahuldamise otsuse tegemisest, kuid hiljemalt **31.12.2024**.
- Kui investeeringuobjekt soetatakse liisinglepingu alusel, siis võib toetuse saaja tegevuse elluviimist tõendavad dokumendid esitada kuni 4 osas ühe taotluse kohta 5 aasta jooksul arvates PRIA poolt taotluse rahuldamise otsuse tegemisest, kuid hiljemalt **30.06.2025**.

# Toetuse väljamaksmine §44

- PRIA maksab toetuse välja üksnes abikõlblike kulude hüvitamiseks ja kui tegevused on nõuetekohaselt elluviidud
- Toetus makstakse välja **3 kuu jooksul** arvates nõuetekohaste dokumentide saamisest (§44)
- Projektitoetuse maksmisest keeldumise otsuse korral tunnistab PRIA projektitaotluse rahuldamise otsuse täielikult või osaliselt kehtetuks
- Toetuse saajal võimalik taotleda tegevuse elluviimise rahastamist osaliselt tasutud kuludokumentide (OTKA) alusel (vaata [siit](#)) samuti läbi e-PRIA



# Toetuse väljamaksmine enne kulutuste tegemist §45

- Toetuse saajal võimalik taotleda tegevuse elluviimise rahastamist osaliselt tasutud kuludokumentide (OTKA) alusel (vaata [siit](#)) samuti läbi e-PRIA
- Juhul kui taotleja soovib tegevuse elluviimise rahastamist enne kulutuste tegemist, tuleb PRIA-le esitada vormikohane maksetaotlus koos kulu- ja omafinantseeringuga võrdse rahasumma tasumist tõendavate dokumentidega.
- PRIA kontrollib kulutuste abikõlblikkust ning tegevuse elluviimise rahastusotsuse korral kantakse määratud raha toetuse saaja arvelduskontole kolme kuu jooksul arvates nõuetekohaste dokumentide saamisest.
- Toetuse saaja tasub saadud raha viivitamata sellele isikule, kellelt ta tellis teenuse või töö või ostis kaupa ning esitab **PRIA-le 7 tööpäeva jooksul arvates raha laekumisest arvelduskontole** teatise koos maksmist tõendavate dokumentidega
- NB! Raha laekumist peab toetuse saaja ise jälgima ning saadud raha võib kasutada ainult eelnevalt maksetaotlusega esitatud kuludokumentide abikõlbliku summa tasumiseks!

# Toetuse kasutamisest teavitamine Leader tähistus 2015-2020

Leader-teljest saadud toetuse abil rahastatud projekt või tegevus tuleb tähistada Eesti Leader-logoga koos Euroopa Liidu Leader-logo ja Euroopa Liidu embleemiga, mille all on tekst "Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfond: Euroopa investeeringud maapiirkondadesse"

Täpsemad nõuded tähistamisele leiab 22.12.2005.a määrusest nr 26:  
[„Maaelu arengu toetuse andmisest ja kasutamisest teavitamise, toetatud objektide tähistamise ning Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondi \(EAFRD\) osalusele viitamise täpsem kord perioodil 2014–2020“](#)



# Taotlejale oluline info

- [e-PRIA](#) - Põllumajanduse Registrite ja Informatsiooni Ameti infoportaal
- Kehtiv Maaeluministri määrus nr 11 [Kohaliku tegevusgrupi toetus ja LEADER-projektitoetus](#). Taotlejale oluline info alates peatükist 4!
- Põhja-Harju Koostöökogu [strateegia 2015-2022](#)
- [Meetmelehed](#)
- [Toetuse taotlemise, menetlemise ja hindamise kord](#)
- [Hindamiskriteeriumid](#)
- PHKK projektikirjelduse vorm
- [leaderph.eu/abiks-taotlejale/](http://leaderph.eu/abiks-taotlejale/)
- Leader [toetuste määrad](#)
- LEADER toetustaotluse esitamine e-PRIAS [JUHEND](#)

# EDUKAT TAOTLEMIST!

*Põhja-Harju Koostöökogu*  
*[www.leaderph.eu](http://www.leaderph.eu)*



Euroopa Maaelu Arengu  
Põllumajandusfond:  
Euroopa investeeringud  
maapiirkondadesse

